

**PLAN AKTIVNOSTI
ZA JAČANJE SISTEMA SOCIJALNE ZAŠTITE I INKLUZIJE
U OPŠTINI MILIĆI**

ZA PERIOD 2015-2016. GODINA

Novembar, 2014. godine

SADRŽAJ

SKRAĆENICE.....	3
1. UVOD	4
1.1 Metodologija - opštinski model programa jačanja sistema socijalne zaštite i inkluzije (SZI Model) ..	4
2. ANALIZA SITUACIJE PO PITANJU PRIORITETNIH SOCIJALNO ISKLJUČENIH GRUPA	7
3. CILJEVI PLANA AKTIVNOSTI	9
4. OČEKIVANI IZVORI FINANSIRANJA.....	11
5. MONITORING.....	11
6. PLAN AKTIVNOSTI ZA JAČANJE SISTEMA SOCIJALNE ZAŠTITE I INKLUZIJE U OPŠTINI MILIĆI ZA 2015- 2016. GODINU	12

SKRAĆENICE

-BiH	Bosna i Hercegovina
-RS	Republika Srpska
-FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
-JFDZ RS	Javni fond za dječiju zaštitu Republike Srpske
-JU CSR	Javna ustanova Centar za socijalni rad
-MUP RS	Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske
-RPZ RS	Republički pedagoški zavod Republike Srpske
-UN	Ujedinjene nacije
-SGŠ	Sjeverna geografska širina
-IGD	Istočna geografska dužina
-MAC	Mine Action Center (Centar za uklanjanje mina)
-SO	Skupština opštine
-MKO	Mikrokreditne organizacije
-KZ	Krivični Zakon
-ZOP	Zakon o prekršajima

1. UVOD

Plan aktivnosti za jačanje sistema socijalne zaštite i inkluzije u opštini Milići za 2015-2016. godinu (u nastavku: Akcioni plan) kreiran je od strane Komisije za socijalnu zaštitu i inkluziju opštine Milići (u nastavku: Komisija), a u okviru implementacije Projekta razvoja i saradnje u regiji Birač, koji uz finansijsku podršku Vlade Kraljevine Holandije, implementiraju tri UN agencije u BiH: UNDP, UNHCR i UNICEF.

Projekat ima za cilj doprinos socijalno inkluzivnom i integrisanom razvoju regije Birač putem efikasne mobilizacije razvojnih partnerstava i resursa, izrade regionalne razvojne strategije i jačanja svih aktera u zajednici da zajednički preduzmu razvojne aktivnosti.

Ovaj cilj će se postići putem sljedećih osnovnih strateških ciljeva:

- (1) Konsolidovati razvojna partnerstva i ojačati koordinacione mehanizme unutar regije,
- (2) Planirati razvoj regije Birač na socijalno inkluzivan i integrisan način,
- (3) Provesti prioritete regionalnog razvoja u djelo kroz aktivnosti na nivou zajednice.

Projekat se implementira na području pet opština Birač regije: Zvornik, Milići, Vlasenica, Bratunac i Srebrenica, od septembra 2013. do aprila 2016 godine.

U okviru projekta uspostavljena je opštinska komisija za socijalnu zaštitu i inkluziju i operativni tim, kao nosioci projektnih aktivnosti u zajednici. Opštinsku komisiju čine predstavnici opština, sektora socijalne zaštite, obrazovanja i zdravstva, policije, lokalnih organizacija civilnog društva i drugih relevantnih partnera. Komisija ima ključnu ulogu u primjeni opštinskih modela socijalne zaštite i inkluzije i djeluje kao tijelo s pravom odlučivanja po pitanjima socijalne zaštite i inkluzije, dok operativni tim tretira ta pitanja i pruža usluge na operativnom nivou.

Tokom implementacije projekta, komisija za socijalnu zaštitu i inkluziju i operativni tim, izvršili su procjenu stanja ugroženih grupa u opštini Milići, uz fokus usmjeren na obrazovanje, zdravstvo, socijalnu i dječiju zaštitu i pravosuđe. Procjena stanja postojećih sistema socijalne zaštite i inkluzije, uključujući raspoložive i potrebne socijalne usluge, poslužila je kao polazna osnova za identifikaciju najugroženijih grupa.

Plan aktivnosti jasno definiše način i mjere koje će u naredne dvije godine preduzeti institucije iz svih relevantnih sektora uključenih u sistem socijalne zaštite i inkluzije (lokalna uprava, obrazovanje, zdravstvo, socijalna i dječija zaštita, policija i pravosuđe) u cilju prevazilaženja nedostataka i jaza između potreba i raspoloživih resursa, usluga i referalnih mehanizama u opštini.

Plan aktivnosti za period 2015-2016.g. će takođe poslužiti kao koristan izvor informacija i polazna osnova u smislu socio-ekonomskih prioriteta i mogućnosti za međuopštinsku saradnju koja će se uvrstiti u sadržaj integrisane strategije regionalnog razvoja.

1.1 Metodologija - opštinski model programa jačanja sistema socijalne zaštite i inkluzije (SZI Model)

Program Jačanja sistema socijalne zaštite i inkluzije (SZI), a naročito njegov Opštinski model implementacije (SZI model), osmišljen je da pruži podršku vladinim organima u Bosni i Hercegovini (BiH) kako bi doprinijeli iskorjenjivanju socijalnog isključivanja, dječijeg siromaštva, diskriminacije i nejednakosti u ostvarivanju pristupa osnovnim uslugama sveukupne socijalne zaštite u lokalnim zajednicama, kao i da bi ispunili međunarodne obaveze u vezi sa socijalnom zaštitom. Obaveza SZI modela je da primjeni holistički, multidisciplinarni i međusektoralni pristup utvrđivanju prioriteta, politika i sredstava za implementaciju kvalitetnih politika i usluga socijalne zaštite i inkluzije.

SZI model je razvijen kao sveobuhvatna, višestrana i dugoročna intervencija, uz postupne promjene u svim važnim područjima politika i usluga socijalne zaštite i inkluzije za djecu i njihove porodice. Ovdje spadaju nastojanja: 1) da se pojača stručnost relevantnih ustanova; 2) da se poboljša planiranje i provođenje politika socijalne zaštite i inkluzije za djecu i njihove porodice; 3) da se osigura rad na terenu i inkluzija djece i

omladine kroz učešće; 4) da se izgrade inovativne usluge i pristupi ranom dječijem rastu i razvoju, dječijoj zaštiti i inkluzivnom obrazovanju; te 5) da se podstaknu i institucionaliziraju referalni mehanizam i saradnja između nosilaca odlučivanja, pružalaca usluga i drugih relevantnih ustanova koje rade na zaštiti djece i brizi za djecu. Drugim riječima, filozofija SZI modela je da se stvore kvalitetni kapaciteti, znanje, motivacija i potencijal da se nastavi sa reformama i unaprijede politike i usluge u oblasti socijalne zaštite.

SZI model primjenjuje metodologiju *Pristupa programiranju zasnovanom na ljudskim pravima (SZI Metodologija)* i njegove temeljne principe **učesća nosilaca prava i izgradnje kapaciteta nosilaca dužnosti**. Ovi isprepleteni procesi odvijaju se **kroz cijeli** SZI model. SZI model ulaže napore u definisanje i jačanje funkcija, uloga, strateških ciljeva i saradnje između ustanova i stručnih radnika u obrazovanju, zdravstvu, socijalnoj zaštiti i drugim povezanim sektorima u mjeri u kojoj ti sektori tretiraju konkretne oblike zaštite i inkluzije djece i porodica na lokalnom nivou. Ta nastojanja doprinose unapređenju usluga i poboljšanju života djece i njihovih porodica. Kao takav, **SZI model** može se definisati kao integrisani pristup jačanju sistema socijalne zaštite i inkluzije u lokalnim zajednicama, kroz jačanje vještina, procese odlučivanja zasnovanog na dokazima, te unapređenje integrisanog pristupa uslugama sveukupne socijalne zaštite i inkluzije za djecu i njihove porodice na lokalnom nivou.¹

SZI model podržava proces kojim se osigurava da oni koji su izloženi riziku siromaštva i socijalne isključenosti dobiju prilike i resurse neophodne za potpuno učešće u ekonomskom, društvenom i kulturnom životu i za uživanje standarda blagostanja koji se smatraju normalnim u društvu u kome žive. SZI modelom jača se sistem socijalne zaštite i inkluzije kroz adekvatne politike i referalne mehanizme, ulaganje u kvalitetno obrazovanje, zdravstvo, učešće, socijalnu zaštitu i uspješno upravljanje uslugama socijalne zaštite za djecu i njihove porodice u BiH.

Koncepti socijalne i dječije zaštite su međusobno povezani i međusobno se pojačavaju. Socijalna i dječija zaštita nastoje stvoriti «zaštitničko okruženje, u kojem djevojčice i dječaci nisu izloženi nasilju, izrabljivanju i nepotrebnom odvajanju od porodice, kao i u kojem zakoni, službe, ponašanje i prakse minimiziraju dječiju ugroženost, rješavaju poznate rizične faktore i jačaju vlastitu otpornost djece. EU definiše socijalnu inkluziju kao proces kojim se osigurava da oni koji su izloženi riziku siromaštva i socijalne isključenosti dobiju prilike i resurse neophodne za potpuno učešće u ekonomskom, društvenom i kulturnom životu i za uživanje standarda življenja i blagostanja koji se smatraju normalnim u društvu u kome žive. Inkluzijom se osigurava da oni ostvare veće učešće u donošenju odluka koje utiču na njihove živote i ostvarivanju njihovih temeljnih prava.

SZI model podrazumijeva uspostavljanje saradnje između opštinskih organa vlasti, centara za socijalni rad, policije, domova zdravlja, obrazovnih ustanova i organizacija civilnog društva s ciljem povećanja njihovih kapaciteta, alata i koncepata za učenje, projektovanje, implementaciju i monitoring i evaluaciju novih standarda i usluga socijalne zaštite. Dodana vrijednost SZI modela je u jačanju referalnog modela u lokalnoj zajednici, podržavanjem svih relevantnih zainteresovanih strana kako bi oni komunicirali, saradivali i koordinirali svoje aktivnosti u korist dječijih prava i najboljeg interesa djeteta. SZI modelom se isto tako otvaraju mogućnosti za privatni sektor da podrži volonterske i filantropske inicijative.

SZI model podrazumijeva proaktivno uključivanje nosilaca prava u čitav proces u zajednici, čime im se pružaju vještine i mogućnosti da ispituju i sa drugima razmjene svoje viđenje stanja zaštite dječijih prava u svojim zajednicama, da daju doprinos u odabiru prioritarnih mjera za zadovoljavanje potreba djece, te da predvode implementaciju akcija u zajednici. SZI model prati osnovne vrijednosti ljudskih prava, operacionalizovane kroz primjenu pristupa zasnovanog na ljudskim pravima i stalnih napora na jačanju kapaciteta svih uključenih aktera.

Svrha SZI modela je da pruži podršku nosiocima dužnosti u procesu jačanja sistema socijalne zaštite i inkluzije

¹Dokument „Metodologija uvođenja referalnog mehanizma društvene zaštite i inkluzije djece na lokalnom nivou kroz integrirani pristup“, UNICEF konsultantica Dženana Šabić Hamidović;

za djecu i njihove porodice kroz:

- ✓ Jačanje stručnosti kroz ulaganje u izgradnju kapaciteta relevantnih stručnih radnika (izrada programa i budžeta i pružanje usluga),
- ✓ Podsticanje lokalnih vlasti da planiraju i implementiraju politike socijalne zaštite i inkluzije za djecu i njihove porodice,
- ✓ Podržavanje izrade i vođenja sveobuhvatnih dokaza o razvojnom kontekstu u zajednici na osnovu kontinuiranog socijalnog mapiranja i monitoringa dječijih prava.

SZI model ne treba razumjeti kao jednokratnu intervenciju, nego kao pristup koji evoluirá. Nove politike kreiraju se na osnovu kvalitetnog promišljanja o postignutim rezultatima, izazovima i prepoznatim neuspjesima u procesu. Kako se javljaju nove potrebe, i odgovor isto tako treba evoluirati. Ovaj proces je po svojoj prirodi dinamičan: nove generacije djece rastu sa (novim) potrebama i te nove potrebe treba zadovoljiti. Sama filozofija SZI modela je da se stvore kvalitetni kapaciteti, znanje, motivacija i potencijal da se nastavi sa reformama i unaprijede politike i usluge, kako bi se unaprijedile i razvile lokalne zajednice, a time i društvo u cjelini.

Plan aktivnosti jačanja sistema socijalne zaštite i inkluzije u opštini Milići za 2015-2016. godinu rezultat je jednogodišnjeg rada Komisije za socijalnu zaštitu i inkluziju i Operativnog tima, kao multisektorskih tijela koja se sastoje od predstavnika rukovodilaca institucija svih relevantnih sektora i profesionalaca zaposlenih u tim institucijama. Izradi plana prethodila je detaljna Analiza Situacije u oblasti socijalne zaštite i inkluzije, koja je obuhvatala:

- prikupljanje raspoloživih podataka o situaciji u opštini i posebno o stanju ranjivih grupa u opštini,
- rezultate razgovora sa fokus grupama (predstavnicima građana, mladih, lokalne uprave, obrazovnog, socijalnog, zdravstvenog sektora i medija),
- analizu podataka iz raspoložive baze podataka o položaju povratnika i raseljenih lica koja je rađena za potrebe UNHCR-a,
- rezultate istraživanja položaja socijalno ugroženih kategorija stanovništva,
- informacije dobijene u razgovoru sa lokalnim projektnim partnerima,
- istraživanje i analizu raspoloživih i potrebnih usluga u oblasti socijalne zaštite i inkluzije,
- analizu raspoloživih i potrebnih referalnih mehanizama i,
- istraživanje o raspoloživim institucionalnim mehanizmima za koordinaciju i provođenje integrisanog pristupa socijalnoj zaštiti i inkluziji.

Nakon ovoga, pristupilo se definisanju socijalno isključenih kategorija stanovništva, definisanju prioritetnih grupa i definisanje problema sa kojima se te grupe suočavaju, te analizi uzroka, uloga i nedostataka kapaciteta nosilaca dužnosti/pružalaca usluga u svim sektorima, ali i nosilaca prava/korisnika usluga vezano za definisanu prioritetnu grupu.

2. ANALIZA SITUACIJE PO PITANJU PRIORITETNIH SOCIJALNO ISKLJUČENIH GRUPA

Analiza situacije omogućila je mapiranje problema i uvid u trenutnu situaciju u sektorima ključnim za socijalnu zaštitu i inkluziju u opštini Milići. Ista je ukazala na brojne probleme i nedostatke u ovoj oblasti, te na relativno veliki broj socijalno isključenih grupa, kako je u samom dokumentu i navedeno²:

- **Djeca sa smetnjama u razvoju i njihovi roditelji** (na evidenciji Centra za socijalni rad Milići nalazi se 29 djece sa smetnjama u razvoju. U proces osnovnog obrazovanja tokom 2012/2013. g. bilo je uključeno 11 učenika sa smetnjama u razvoju koja su ocijenjena od strane stručne komisije za procjenu potreba i usmjeravanje djece i omladine sa smetnjama u razvoju, a 2013/2014. godine njih 10. Pored toga, mnogo je veći broj onih koji nisu prošla procjenu od strane stručne Komisije za procjenu potreba i usmjeravanje djece i omladine sa smetnjama u razvoju: tokom 2012/2013 bilo je 24, a 2013/2014. godine 26 takvih učenika. Broj djece koja su prošla opservaciju školskog stručnog tima kretao se od 30 u 2012/2013, odnosno 34 u školskoj 2013/2014 godini. Kada je riječ o srednjoj školi, broj upisane djece/mladih sa smetnjama u razvoju koji su ocjenjeni od strane stručne komisije za procjenu potreba i usmjeravanje djece i omladine sa smetnjama u razvoju je u 2012/2013 iznosio 4, a u 2013/2014, 3 učenika. Uzimajući u obzir da je opština uglavnom ruralna, te da područne ambulane nisu svuda u funkciji, kao i da je još uvek dominantno konzervativno i tradicionalno shvatanje porodice i roditeljstva, u udaljenim MZ zasigurno da ima neevidentirane djece iz ove kategorije koja nisu obuhvaćena ovim evidencijama.)
- **Djeca sa poremećajima u ponašanju i njihovi roditelji** (U posmatranom periodu u centru za socijalni rad registrovano 14 djece koja su vaspitno zanemarena i zapuštena, te 43 djece čiji je razvoj ometen porodičnim problemima. Prema podacima dobijenim od policijske stanice za 2013. godinu i prvi kvartal 2014. godine, registrovano je ukupno 8 maloljetnih delikvenata (1 dijete mlađe od 14 godina, 2 mlađa i 5 starijih maloljetnika). Obzirom da su najčešća krivična djela protiv imovine (krađa i teška krađa) može se zaključiti da pogoršanje ekonomske situacije i pad stope zaposlenosti utiče na porast stope kriminaliteta. Konstantan je i porast broja maloljetnika koji su u sukobu sa zakonom. U osnovnoj školi evidentirano je 9 djece sa poremećajima u ponašanju, a u srednjoj jedno. Uglavnom se radi o dječacima (osim u jednom slučaju) koji imaju poremećaj ponašanja kao posljedica složenih porodičnih odnosa.)
- **Žrtve nasilja u porodici** (U posmatranom periodu bilo je osam žrtava nasilja u porodici, kojima je osigurana trenutna zaštita od počinitelja nasilja, i na sudu zatražene mjere zaštite. Riječ je o majkama maloljetne djece i najveći problem predstavlja nedostatak smještaja u hitnim slučajevima jer se najbliža sigurna kuća nalazi u Bijeljini. Takođe, problem predstavlja i materijalno zbrinjavanje nakon boravka u sigurnoj kući. Djece žrtava nasilja u porodici nije bilo, ali treba svakako uzeti u obzir visok broj evidentirane djece u centru za socijalni rad, koja su vaspitno zanemarena i zapuštena-14, te 43 djece čiji je razvoj ometen porodičnim problemima, što se u širem smislu smatra nasiljem. Pored ovoga, evidentirano je i jedno dijete napušteno od roditelja).
- **Stara i iznemogla lica bez porodičnog staranja** (Iako nema preciznih podataka o ovoj kategoriji stanovništva, na evidenciji centra za socijalni rad, u posmatranom periodu, nalazilo se 23 starije osobe bez porodičnog staranja. Ovom broju potrebno je dodati i značajan procenat starijih korisnika jednokratne novčane pomoći (tokom 2013. godine primalo je 123 lica, dok je taj broj u prvom kvartalu 2014. godine iznosio 31), te korisnika dodatka za pomoć i njegu drugog lica (u 2013. bilo je ukupno 115 lica, a u prvom kvartalu 2014. taj broj je iznosio 121). Pomoć i njega u kući je usluga koju koristi 4 korisnika centra, a obezbjeđen je smještaj u ustanovu za ukupno 6 lica. Ova broj je sigurno mnogo veći jer ne postoje precizni podaci, a potrebno je imati u vidu da je opština uglavnom ruralna, te da u udaljenim MZ zasigurno ima neevidentiranih lica iz ove kategorije koja nisu korisnici usluga niti jedne od navedenih institucija. Značajno je učešće povratničke populacije u ovoj kategoriji, kojima neregulisana dokumentacija navedene probleme čini još kompleksnijim.)

²Detaljan pregled situacije svake od pomenutih grupa dat je u dokumentu "Analiza situacije u oblasti socijalne zaštite inkluzije u opštini Milići"

- **Punoljetna lica sa invaliditetom, kao i lica sa problemima mentalnog zdravlja i njihove porodice** (Kod odraslih, u centru za socijalni rad, evidentirano je 35 osoba sa invaliditetom. Takođe, postoji precizna evidencija o mladim osobama (od 19 godina starosti) ometenim u fizičkom i psihičkom razvoju. Trenutno ih je na evidnciji 21 i ostvaruju pravo na dodatak za tuđu njegu i pomoć. Poseban problem predstavlja nedostatak koordinisane podrške i pomoći ovim licima, koja nakon sticanja punoljetstva gube značajan dio svojih prava, te je u tom smjeru neophodno razvijati posebne programe podrške u zajednici. Pregled korisnika/ca usluga Centra za mentalno zdravlje pokazuje da je usluge ovog Centra koristilo ukupno 158 maloljetnih lica. Od ovog broja, usluge su pružene za 31 dijete (29 dječaka i 2 djevojčice) ometeno u fizičkom i psihičkom razvoju koje je prošlo proces razvrstavanja, kao i 24 djece (23 dječaka i 1 djevojčica) za koju se sumnja da postoje smetnje u fizičkom i psihičkom razvoju. Pomoć ovog centra zatražilo je i 117 punoljetih lica (82 muškarca i 35 žena). Međutim, ne postoji nikakva evidencija o licima koja pripadaju ovoj kategoriji stanovništva, a nisu zatražila pomoć centra za mentalno zdravlje. Po iskustvima iz prakse i na osnovu rada na terenu lokalnih nevladinih organizacija, procjene su da je taj broj mnogo veći, jer u udaljenim ruralnim mjesnim zajednicama, ovakvi problemi se uglavnom negiraju, ili skrivaju).
- **Talentovana djeca** (ne postoji podatak koliko je ovakve djece na području opštine Milići jer ne postoje utvrđeni standardi za procjenu djece. Neophodno je u narednom periodu uticati na Republički pedagoški zavod da se u pedagoške standarde uvrste testovi za procjenu za talentovanu djecu, te da se omoguće finansijska sredstva za njihovo usavršavanje i napredovanje).

S tim u vezi, a imajući u vidu ograničene resurse i kapacitete, bilo je potrebno izdvojiti onu grupu stanovništva za koju se pokazalo da nedostaje najviše usluga, te u vezi sa tim prioriternim problemom analizirati uzroke, uloge i nedostatke kapaciteta nosilaca dužnosti/pružalaca usluga.

U tom procesu, opštinska komisija za socijalnu zaštitu i inkluziju, uzela je u obzir slijedeće kriterije:

- broj lica koja su pogođena određenim problemom,
- struktura populacije koja je pogođena definisanim problemom (broj djece, žena, povratnika, raseljenih lica, siromašnih lica i sl),
- broj lica na koje definisani problem posredno utiče (članovi porodice lica sa tretiranim problemom, lica u neposrednom okruženju na koje situacija direktno utiče i sl),
- aktivnosti koje su do sada preduzimate na polju rješavanja problema pojedinih kategorija,
- kompleksnost identifikovanog problema,
- trend razvoja problema u društvu,
- vjerovatnoća da bi problem mogao uticati na pojavu drugih problema u zajednici.

Na osnovu ovako definisanih kriterija, imajući u vidu trenutno stanje na području opštine, vodeći se kriterijem kompleksnosti problema i uticajem koji problem ima na različite sektore i društvene oblasti, kao i činjenicom da do sada nije bilo organizovanih i zajednički koordinisanih aktivnosti na nivou opštine, Komisija za socijalnu zaštitu i inkluziju opštine Milići i Operativni tim zaključili su da se naponi u narednom periodu prvenstveno usmjere na slijedeće dvije prioritne grupe:

- **Djeca sa smetnjama u razvoju i njihove porodice,**
- **Djeca sa poremećajima u ponašanju i njihovi roditelji.**

Komisija je, isto tako, zaključila da je veliki broj lica koja spadaju u ove dvije kategorije, u isto vrijeme pogođeni problemima po drugim osnovama: siromaštvom (korisnici jednokratne novčane pomoći, nezaposleni članovi porodice), statusom povratnika ili raseljenog lica (određeni broj povratnika u ovoj opštini spada u jednu od ove dvije kategorije ili obje, žive u ruralnim dijelovima opštine, neki sa nereguliranim ličnim dokumentima što otežava ranu detekciju i zahtjeva dodatne napore svih lokalnih institucija), te će se u

okviru rada sa ovim definisanim prioritetnim grupama posebna pažnja posvetiti onim licima za koja se utvrdi da su pogođena višestrukim problemima.

Pored problema koji prate sve pripadnike pomenutih kategorija, povratnici se suočavaju sa dodatnim problemima vezanim uglavnom za neregulisanu dokumentaciju (povratnici uglavnom nisu prijavljeni na području opštine, jer prava ostvaruju na području FBiH). Samim tim nisu obuhvaćeni predškolskim obrazovanjem, te nisu uključeni u sistem zdravstvene i socijalne zaštite. Poseban problem predstavlja i nepostojanje baze podataka niti preciznih podataka o broju pripadnika ove kategorije, uglavnom zbog činjenice što ne funkcionisu Savjeti MZ od kojih bi se moglo dobiti više pouzdanih informacija sa terena. S toga će u narednom periodu Komisija i Operativni tim, posebnu pažnju obraćati na ovu kategoriju stanovnika, a u okviru već definisanih prioritetnih grupa, kako bi se omogućio podjednak pristup raspoloživim uslugama za sve kategorije stanovništva.

Detalniji opis situacije prioritetnih grupa data je u dokumentu "Analiza situacije u oblasti socijalne zaštite i inkluzije opštine Milići".

3. CILJEVI PLANA AKTIVNOSTI

Obzirom na definisane prioritetne probleme, osnovni ciljevi dvogodišnjeg *Plana Aktivnosti* su:

- 1. Uspostaviti adekvatne usluge i mehanizme saradnje koji će doprinijeti većoj i kvalitetnijoj uključenosti djece sa smetnjama u razvoju i njihovih porodica u lokalnu zajednicu;**
- 2. Uspostaviti adekvatne usluge i mehanizme saradnje koji će doprinijeti smanjenju broja maloljetnika starijih od 14 godina koji su u sukobu sa zakonom;**
- 3. Definirati mehanizme za pružanje pomoći starim i iznemoglim licima posebno onim bez porodičnog staranja i u ruralnim dijelovima opštine;**
- 4. Pokrenuti zajedničke aktivnosti usmjerene na jačanje socijalne uključenosti osoba sa invaliditetom, kao i lica sa problemima mentalnog zdravlja i njihovih porodica;**
- 5. Preduzeti koordinisane aktivnosti u zajednici usmjerene na smanjenje stope nasilja u porodici;**
- 6. Definirati neophodne mjere podrške talentovanoj djeci na nivou lokalne zajednice;**
- 7. Obezbijediti podršku šire društvene zajednice, ali i viših nivoa vlasti za aktivnosti na polju socijalne zaštite i inkluzije definisanih grupa.**

Ovako definisani osnovni ciljevi nastojaće se ostvariti nizom konkretnih mjera usmjerenih na postizanje slijedećih konkretnih/ operativnih ciljeva:

Za Osnovni cilj 1, definisani su slijedeći **operativni ciljevi**:

Cilj 1.1. Definirati referalni mehanizam koji će omogućiti da se utvrdi tačan broj djece sa smetnjama u razvoju putem prikupljanja podataka na terenu, razmjene informacija i formiranja baze podataka o ovim kategorijama stanovništva, kako bi se moglo prići rješavanju problema sa kojima se ove ranjive grupe suočavaju (socijalna isključenost, te fizička i informativna nepristupačnost većine javnih usluga na području opštine);

Cilj 1.2. Ojačati kapacitete svih lokalnih institucija uključenih u sistem socijalne zaštite i inkluzije djece sa smetnjama u razvoju na području opštine i definirati mehanizme međusobne saradnje u procesu pružanja stručnih i savjetodavnih usluga korisnicima, te praćenje napretka svakog pojedinačnog slučaja.

Cilj 1.3. Uspostaviti mehanizme kojima će se intenzivirati i poboljšati saradnja svih lokalnih institucija sa roditeljima, posebno kada je riječ o roditeljima djece sa smetnjama u razvoju radi jačanja svijesti o potrebi i prednostima kategorizacije, te načinima postupanja sa tom djecom imajući u vidu najbolji interes djeteta i obezbjeđivanje uslova za optimalan razvoj u skladu sa mogućnostima;

Za Osnovni cilj 2, definisani su slijedeći **operativni ciljevi:**

Cilj 2.1. Ojačati kapacitete svih lokalnih institucija uključenih u proces prevencije maloljetničkog prestupništva, ali i pružanja stručnih i savjetodavnih usluga počiniocima i njihovim porodicama.

Cilj 2.2. Uspostaviti mehanizme kojima će se intenzivirati i poboljšati saradnja svih lokalnih institucija međusobno ali i sa porodicama u kojima je bilo evidentiranih slučajeva maloljetničkog prestupništva radi omogućavanja praćenja napretka u svakom pojedinom slučaju.

Za Osnovni cilj 3, definisani su slijedeći **operativni ciljevi:**

Cilj 3.1. Definirati referalni mehanizam koji će omogućiti da se utvrdi tačan broj starih i iznemoglih lica, posebno onih bez porodičnog staranja i u ruralnim sredinama, putem prikupljanja podataka na terenu, razmjene informacija i formiranja baze podataka o ovim kategorijama stanovništva.

Cilj 3.2. Ojačati kapacitete svih lokalnih institucija uključenih u sistem socijalne zaštite i inkluzije na području opštine i definirati mehanizme međusobne saradnje u procesu pružanja adekvatnih stručnih i savjetodavnih usluga korisnicima.

Cilj 3.3. Pokrenuti aktivnosti komisije na uspostavljanju integrisanih usluga u zajednici sa ciljem unapređenja kvaliteta života i socijalne uključenosti ove kategorije stanovništva.

Za Osnovni cilj 4, definisani su slijedeći **operativni ciljevi:**

Cilj 4.1. Definirati referalni mehanizam koji će omogućiti da se utvrdi tačan broj osoba sa invaliditetom I lica sa problemima mentalnog zdravlja, posebno onih bez porodičnog staranja i u ruralnim sredinama, putem prikupljanja podataka na terenu, razmjene informacija i formiranja baze podataka o ovim kategorijama stanovništva.

Cilj 4.2. Ojačati kapacitete svih lokalnih institucija uključenih u sistem socijalne zaštite i inkluzije na području opštine i definirati mehanizme međusobne saradnje u procesu pružanja adekvatnih stručnih i savjetodavnih usluga korisnicima.

Cilj 4.3. Poboljšati pristupačnost postojećih usluga u zajednici za ove kategorije

Za Osnovni cilj 5, definisani su slijedeći **operativni ciljevi:**

Cilj 5.1. Ojačati kapacitete svih lokalnih institucija uključenih u sistem socijalne zaštite i inkluzije na području opštine i definirati mehanizme razmjene informacija i međusobne saradnje u procesu definisanja neophodnih integrisanih usluga porodicama u kojima su evidentirani slučajevi nasilja.

Cilj 5.2. Pokrenuti aktivnosti na uspostavljanju integrisanih usluga u zajednici usmjerenih na zaštitu žrtava nasilja u porodici i smanjenje stope nasilja u porodici.

Cilj 5.3. Preduzeti aktivnosti radi jačanja svijesti šire društvene zajednice o nasilju u porodici u cilju prevencije i promocije pozitivnih vrijednosti i dobre prakse.

Za Osnovni cilj 6, definisani su slijedeći **operativni ciljevi:**

Cilj 6.1. Lobirati kod vlasti za utvrđivanje standarda za procjenu talentovane djece i za formiranje fonda za podršku za usavršavanje takve djece.

Cilj 6.2. Promovirati uspjehe i dostignuća djece i omladine na lokalnom nivou.

Za Osnovni cilj 7, definisani su slijedeći **operativni ciljevi:**

Cilj 7.1. Intenzivirati saradnju lokalnih institucija sa privatnim sektorom i medijima po pitanjima od značaja za socijalnu zaštitu i inkluziju definisanih grupa i uključiti veći broj građana, posebno mladih i lica iz ruralnih dijelova opštine, u aktivnosti jačanja socijalne zaštite i inkluzije prioritetnih grupa.

Cilj 7.2. Obezbjediti kontinuiran rad Komisije za socijalnu zaštitu i inkluziju opštine Milići i Operativnog tima.

Cilj 7.3. Obezbjediti podršku svih nivoa vlasti za aktivnosti preduzete u okviru ovog akcionog plana.

4.OČEKIVANI IZVORI FINANSIRANJA

U cilju implementacije aktivnosti Akcionog plana u dvogodišnjem periodu, očekivani izvori finansiranja su sljedeći:

- Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS;
- Ministarstvo prosvjete i kulture RS;
- Ministarstvo porodice, omladine i sporta RS;
- Javni fond za dječiju zaštitu RS;
- Republički pedagoški zavod RS;
- Opština Milići;
- UNICEF;
- Međunarodni i lokalni donatori;
- Razvojni Fond lokalne akcione grupe regije Birač;
- Privatni sektor.

5.MONITORING

Monitoring implementacije aktivnosti predviđenih dokumentom „Plan aktivnosti za jačanje sistema socijalne zaštite i inkluzije u opštini Milići za 2015-2016. godinu“ vršiće Komisija za jačanje socijalne zaštite i inkluzije opštine Milići.

Komisija će izvještaje o implementaciji aktivnosti i ostvarenim rezultatima prosljeđivati načelniku opštine dva puta godišnje, dok će se Skupština opštine Milići izvještavati na godišnjoj osnovi. U svom radu, Komisija će nastojati da redovno ukazuje na ostvareni napredak u realizaciji ciljeva, te da sve aktivnosti usmjerene na ostvarenje ciljeva ovog plana aktivnosti, usmjerava ka ostvarenju definisanih širih, strateških ciljeva.

Prilikom vršenja monitoringa, Komisija očekuje saradnju svih institucija koja se bave socijalnom zaštitom i inkluzijom kako na opštinskom, tako i na nivou entiteta RS.

6. PLAN AKTIVNOSTI ZA JAČANJE SISTEMA SOCIJALNE ZAŠTITE I INKLUZIJE U OPŠTINI MILIĆI ZA 2015-2016. GODINU

Planirane aktivnosti:	Nosilac aktivnosti:	Vremenski okvir:	Indikatori realizovanih aktivnosti:	Sredstva verifikacije:
OSNOVNI CILJ 1. Uspostaviti adekvatne usluge i mehanizme saradnje koji će doprinijeti većoj i kvalitetnijoj uključenosti djece sa smetnjama u razvoju i njihovih porodica u lokalnu zajednicu.				
Operativni cilj 1.1. Definisati referalni mehanizam koji će omogućiti da se utvrdi tačan broj djece sa smetnjama u razvoju i djece žrtava nasilja u porodici putem prikupljanja podataka na terenu, razmjene informacija i formiranja baze podataka o ovim kategorijama stanovništva				
1.1.1. Redovno ažuriranje postojećih evidencija u svim institucijama	Institucije u sektorima: lokalna uprava, obrazovni, zdravstveni, socijalni, policija i pravosuđe	Kontinuirano tokom dvije godine	Uspostavljene evidencije u pojedinačnim institucijama koje se redovno ažuriraju; broj evidentiranih slučajeva	Izveštaji o radu institucija
1.1.2. Podsticanje saradnje i razmjene informacija između institucija	Komisija	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci, dopisi, razmjenjene informacije	Izveštaji, zapisnici sa sastanaka, fotografije
1.1.3. Jačanje saradnje institucija sa predsjednicima savjeta MZ u cilju prikupljanja podataka o ovim kategorijama stanovništva (posebno kada je riječ o povratničkim MZ u ruralnim dijelovima opštine)	Komisija i Institucije u sektorima: lokalna uprava, obrazovni, zdravstveni, socijalni, policija i pravosuđe	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci, dopisi, broj slučajeva koje prijave MZ, razmjenjene druge relevantne informacije	Izveštaji, zapisnici sa sastanaka, fotografije
1.1.4. Formiranje i redovno ažuriranje zajedničke baze podataka djece žrtava nasilja u porodici na nivou opštine	Komisija	Baza formirana u prvih 6 mjeseci 2015. Ažuriranje kontinuirano tokom dvije godine	Uspostavljena baza u kojoj su evidentirani svi slučajevi; broj evidentiranih slučajeva u bazi	Uspostavljena baza podataka koja se redovno ažurira
1.1.5. Formiranje i redovno ažuriranje	Komisija	Baza formirana u prvih	Uspostavljena baza u kojoj	Uspostavljena baza

zajedničke baze podataka djece sa smetnjama u razvoju na nivou opštine		6 mjeseci 2015. Ažuriranje kontinuirano tokom dvije godine	su evidentirana sva djeca; broj djece u bazi sa opisom smetnji koje posjeduju	podataka koja se redovno ažurira
Operativni cilj 1.2. Ojačati kapacitete svih lokalnih institucija uključenih u sistem socijalne zaštite i inkluzije djece sa smetnjama u razvoju na području opštine i definisati mehanizme međusobne saradnje u procesu pružanja stručnih i savjetodavnih usluga korisnicima, te praćenje napretka svakog pojedinačnog slučaja.				
1.2.1. Organizovati obuke za nastavnike osnovnih i srednjih škola i zaposlene u predškolskoj ustanovi iz oblasti inkluzivne nastave i rada sa djecom sa smetnjama u razvoju	Komisija, profesionalci u institucijama	Kontinuirano tokom dvije godine	Organizacija seminara, radionica, treninga na radnom mjestu, kolegijalne podrške, razmjene iskustava i sl	Broj organizovanih edukacija, broj obučeni profesionalaca, izvještaji o radu
1.2.2. Obezbijediti neophodna sredstva za rad Centru za mentalno zdravlje (testovi za procjenu intelektualnih, emocionalnih i socijalnih sposobnosti, te za procjenu strukture ličnosti za sve uzraste)	Komisija, OT, dom zdravlja, donatori	Tokom 2015	Sastanci komisije, dopisi, preporuke, predlozi projekata	Zapisnici sa sastanaka, zaključci, dopisi, fotografije,
1.2.3. Obezbijediti neophodna sredstva za rad i didaktički material za pedagoga i psihologa u osnovnim školama (posebno u opservacionom periodu nakon upisa-polaska djeteta u školu) radi omogućavanja adekvatne procjene sposobnosti	Komisija, osnovna škola, donatori	Tokom 2015	Sastanci komisije, dopisi, preporuke, predlozi projekata	Zapisnici sa sastanaka, zaključci, dopisi, fotografije,
1.2.4. Organizovati obuke profesionalcima iz svih relevantnih institucija (opština, centar za socijalni rad, obdanište, škole, dom zdravlja, centar za mentalno zdravlje, policija) za rad sa djecom sa smetnjama u razvoju	Komisija, OT, profesionalci u institucijama	Kontinuirano tokom dvije godine	Organizacija seminara, radionica, treninga na radnom mjestu, kolegijalne podrške, razmjene iskustava i sl	Broj organizovanih edukacija, broj obučeni profesionalaca, izvještaji o radu
1.2.5. Uspostaviti Dnevni Centar za djecu sa smetnjama u razvoju u kome će se stručna i savjetodavna podrška pružati kako njima, tako i porodicama	Komisija, UNICEF, OT,	Prva polovina 2015	Sastanci komisije na tu temu, dopisi ministarstvu, opštini, preporuke, predlog projekta	Zapisnici sa sastanaka, broj dopisa, preporuka, primljeni odgovori, projektni document, ugovor o

				otvaranju centra, plan rada centra, broj korisnika centra, izvještaji o radu centra
1.2.6. Obezbijediti kontinuiran rad i finansiranje Dnevnog centra	Komisija, OT	Prva polovina 2015	Sastanci komisije na tu temu, dopisi ministarstvu, opštini, preporuke, predlog projekta	Zapisnici sa sastanaka, broj dopisa, preporuka, primljeni odgovori, projektni dokument, plan rada centra
1.2.7. Potpisivanje dokumenta/protokola o saradnji institucija na lokalnom nivou u skladu sa već uspostavljenim dobrim praksama lokalnih institucija, kako bi se precizno definisale već uspostavljene linije komunikacije i oblici saradnje i omogućilo praćenje implementacije	Komisija	Prva polovina 2015	Sastanci radi definisanja samog dokumenta Definisan tekst dokumenta Potpisan dokument od strane nadležnih institucija	Definisan dokument na lokalnom nivou, fotografije, zapisnici sa sastanaka i ceremonije potpisivanja
1.2.8. Kroz operativni tim, uključiti sve nadležne institucije u definisanje individualnih programa rada za svaki pojedinačni slučaj, te osigurati praćenje napretka i razmjenu informacija	OT, Komisija	Tokom 2015	Sastanci komisije i OT na tu temu, preporuke, definisani individualni planovi	Zapisnici sa sastanaka, broj preporuka, broj izrađenih planova, broj slučajeva koji se prate
Operativni cilj 1.3. Uspostaviti mehanizme kojima će se intenzivirati i poboljšati saradnja svih lokalnih institucija sa roditeljima djece sa smetnjama u razvoju radi jačanja svijesti o potrebi i prednostima kategorizacije, te načinima postupanja sa tom djecom imajući u vidu najbolji interes djeteta i obezbjeđivanje uslova za optimalan razvoj u skladu sa mogućnostima				
1.3.1. Promocija prednosti i prava koja mogu ostvarivati djeca sa smetnjama u razvoju koja su prošla procjenu stručne komisije: promotivni letci, radio emisije, svakodnevni kontakti kroz rad institucija	Komisija	Kontinuirano tokom dvije godine	Štampani letci, emitovane radio emisije, održani sastanci i druge promotivne aktivnosti u obdaništu, školama, zdravstvenim	Fotografije, audio i video zapisi, izvještaji, zapisnici sa sastanaka, letci

			ustanovama, mjesnim zajednicama	
1.3.2. Osigurati da se nalaz i mišljenje stručne komisije za procjenu sposobnosti redovno dostavlja, prema pravilniku o radu, svim nadležnim institucijama, a ne samo roditeljima	OT, profesionalci u institucijama	Prva polovina 2015	Sastanci komisije i OT na tu temu, preporuke, zaključci uvedena nova praksa u radu stručne komisije,	Zapisnici sa sastanaka, broj preporuka, izvještaji o radu komisije
1.3.3. Organizovanje redovnih sastanaka sa roditeljima djece koja su kategorisana u cilju edukacije, razmjene informacija i praćenje napretka	OT, profesionalci u institucijama	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci se održavaju redovno svaka tri mjeseca Izvještaji profesionalaca o napretku	Fotografije, zapisnici, zaključci, preporuke, zahtjevi, dopisi, inicijative sa sastanaka
1.3.4. Organizovanje sastanaka za podršku roditelja sa djecom sa smetnjama u razvoju koja jesu i koja nisu prošla procjenu stručne komisije	OT, profesionalci u institucijama, NVO	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci se održavaju redovno svaka tri mjeseca Izvještaji profesionalaca o napretku	Fotografije, zapisnici, zaključci, preporuke, zahtjevi, dopisi, inicijative sa sastanaka
1.3.5. Izrada i praćenje realizacije individualnih planova rada za svako dijete u saradnji sa roditeljima	OT, profesionalci u institucijama	Kontinuirano tokom dvije godine	Izrađeni individualni planovi za svaki pojedinačan slučaj, izvještaji institucija o realizovanju aktivnosti iz svog domena	Planovi, Izvještaji o realizaciji, sastanci, preporuke, broj slučajeva koji se prate
1.3.6. Preduzimati aktivnosti u cilju intenziviranja saradnje između službe pedijatrije i porodične medicine u domu zdravlja radi razmjene informacija i praćenje napretka, posebno kada je riječ o djeci sa smetnjama u razvoju	Komisija, OT, zaposleni u domu zdravlja	Tokom 2015	Dopisi, preporuke komisije, sastanci	Dopisi, zapisnici sa sastanaka, odluke doma Zdravlja, izvještaji o radu
OSNOVNI CILJ 2. Uspostaviti adekvatne usluge i mehanizme saradnje koji će doprinijeti smanjenju broja maloljetnika starijih od 14 godina koji su u sukobu sa zakonom				

Operativni cilj 2.1. Ojačati kapacitete svih lokalnih institucija uključenih u procesprevencije maloljetničkog prestupništva, ali i pružanja stručnih i savjetodavnih usluga počiniocima i njihovim porodicama.				
2.1.1. Organizovati obuke profesionalcima iz svih relevantnih institucija (opština, centar za socijalni rad, obdanište, škole, dom zdravlja, centar za mentalno zdravlje, policija) radi upoznavanja sa zakonodavstvom i razmjene iskustava po pitanju postupanja sa maloljetnicima u sukobu sa zakonom	Komisija, profesionalci u institucijama	Kontinuirano tokom dvije godine	Organizacija seminara, radionica, treninga na radnom mjestu, kolegijalne podrške, razmjene iskustava i sl	Broj organizovanih edukacija, broj obučeni profesionalaca, izvještaji o radu
2.1.2. Uspostaviti savjetodavnu službu za maloljetne prestupnike i porodice u kojima je bilo evidentiranih slučajeva maloljetničkog prestupništva i zaposliti stručne saradnike za rad sa ovim kategorijama	Komisija, OT Centar za socijalni rad, donatori	Osnivanje u prvoj polovini 2015. Funkcionisanje kontinuirano tokom dvije godine	Uspostavljena služba, revidirani opisi poslova zaposlenih, promovisana nova usluga u zajednici, definisani mehanizmi upućivanja iz drugih ustanova, korisnici informisani o postojanju službe	Izvještaji o radu centra, izvještaj o radu službe, broj posjeta, broj upućenih slučajeva
2.1.3. Obezbijediti neophodna sredstva za rad policijskoj stanici (posebna prostorija predviđena samo za rad sa maloljetnicima, uređaji za audio i video snimanje prilikom rada sa maloljetnicima i sl)	Komisija, PS, donatori	Tokom 2015	Sastanci komisije, dopisi, preporuke, predlozi projekata	Zapisnici sa sastanaka, zaključci, dopisi, fotografije, projektni dokument
2.1.4. Preduzimati preventivne aktivnosti u smislu edukacije roditelja i šire društve zajednice maloljetničkom prestupništvu, zakonodavstvu i postupanju sa počiniocima radi sprečavanja recidiva	Komisija, OT, profesionalci u institucijama	Kontinuirano tokom dvije godine	Organizacija radionica, treninga, štampanje letaka, postera, radio emisije, zborovi građana i sl	Fotografije, zapisnici, zaključci, štampani promo material, preporuke, zahtjevi, itd
Operativni cilj 2.2. Uspostaviti mehanizme kojima će se intenzivirati i poboljšati saradnja svih lokalnih institucija međusobno, ali i sa porodicama u kojima je bilo evidentiranih slučajeva maloljetničkog prestupništva radi omogućavanja praćenja napretka u svakom pojedinom slučaju.				

2.2.1.Obezbijediti razmjenu informacija i podataka između lokalnih institucija kroz rad Komisije i OT	Komisija, OT, profesionalci u institucijama	Kontinuirano tokom dvije godine	Redovni sastanci komisija i sastanci u slučaju hitnosti (po potrebi)	Zapisnici sa sastanaka, izvještaji o radu, zaključci, preporuke
2.2.2.Potpisivanje dokumenta/protokola na lokalnom nivou u skladu sa već uspostavljenim dobrim praksama lokalnih institucija, kako bi se precizno definisale već uspostavljene linije komunikacije i oblici saradnje i omogućilo praćenje implementacije	Komisija, OT	Prva polovina 2015	Sastanci radi definisanja samog dokumenta Definisan tekst dokumenta Potpisan dokument od strane nadležnih institucija	Definisan dokument na lokalnom nivou, fotografije, zapisnici sa sastanaka i ceremonije potpisivanja, izvještaji tijela za praćenje primjene dokumenata u praksi
2.2.3.Intenzivirati napore na jačanju kapaciteta profesionalaca zaposlenih u institucijama u cilju smanjenja stepena tolerancije na nasilje i povećanje broja prijavljenih slučajeva	Komisija, OT, profesionalci u institucijama, resorna inistarstva, donatori, NVOi	Kontinuirano tokom dvije godine	Organizacija seminara, radionica, treninga na radnom mjestu, kolegijalne podrške, razmjene iskustava, i sl	Broj organizovanih edukacija, broj obučeni profesionalaca, fotografije, prezentacije, izvještaji o radu, planovi profesionalnog usavršavanja zaposlenih u institucijama

2.2.4. Izrada i praćenje realizacije individualnih planova rada za svakog počinioca u saradnji sa roditeljima	OT, profesionalci u institucijama	Kontinuirano tokom dvije godine	Izrađeni individualni planovi za svaki pojedinačan slučaj, izvještaji institucija o realizovanju aktivnosti iz svog domena	Planovi, Izvještaji o realizaciji, sastanci, preporuke, broj slučajeva koji se prate, izvještaji profesionalca o napretku
2.2.5. Intenzivirati saradnju roditelja i škole po pitanju maloljetničkog prestupništva	Komisija, profesionalci u institucijama	Kontinuirano tokom dvije godine	Organizacija seminara, radionica, treninga za roditelje, razmjene iskustava, i sl	Broj organizovanih edukacija, broj roditelja koji se odazovu, fotografije, prezentacije, izvještaji o radu
2.2.6. Preduzimati aktivnosti radi edukacije roditelja i šire društve zajednice o vrstama maloljetničkog prestupništva, zakonodavstvu i postupanju sa počiniocima radi sprječavanja recidiva	Komisija, OT, profesionalci u institucijama	Kontinuirano tokom dvije godine	Organizacija radionica, treninga, štampanje letaka, postera, radio emisije, zborovi građana i sl	Fotografije, zapisnici, zaključci, štampani promo material, preporuke, zahtjevi, itd
OSNOVNI CILJ 3: Definisati mehanizme za pružanje pomoći starim i iznemoglim licima posebno onim bez porodičnog staranja i u ruralnim dijelovima opštine				
Operativni cilj 3.1. Definisati referalni mehanizam koji će omogućiti da se utvrdi tačan broj starih i iznemoglih lica, posebno onih bez porodičnog staranja i u ruralnim sredinama, putem prikupljanja podataka na terenu, razmjene informacija i formiranja baze podataka o ovim kategorijama stanovništva				
3.1.1. Redovno ažuriranje postojećih evidencija u svim institucijama	Institucije u sektorima: lokalna uprava, zdravstveni, socijalni sektor	Kontinuirano tokom dvije godine	Uspostavljene evidencije u pojedinačnim institucijama koje se redovno ažuriraju; broj evidentiranih slučajeva u svakoj od njih	Izvještaji o radu institucija, uvid u evidencije

3.1.2. Podsticanje saradnje i razmjene informacija između institucija	Komisija, OT	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci komisije i OT, sastanci pojedinih institucija, dopisi, razmjenjene informacije	Izveštaji, zapisnici sa sastanaka, fotografije
3.1.3. Jačanje saradnje institucija sa predsjednicima savjeta MZ u cilju prikupljanja podataka o ovim kategorijama stanovništva	Komisija, OT i institucije u sektorima: lokalna uprava, zdravstveni, socijalni, policija	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci, dopisi, broj slučajeva koje prijave MZ, razmjenjene druge relevantne informacije, broj posjeta predstavnika institucija pojedinim MZ	Izveštaji, zapisnici sa sastanaka, fotografije, izvještaji o radu MZ
3.1.4. Formiranje i redovno ažuriranje zajedničke baze podataka na nivou opštine	Komisija	Baza formirana do kraja 2015. Ažuriranje kontinuirano	Uspostavljena baza u kojoj su evidentirani svi slučajevi i koja omogućava praćenje svih slučajeva; broj evidentiranih slučajeva u bazi	Uspostavljena baza podataka koja se redovno ažurira
Operativni cilj 3.2. Ojačati kapacitete svih lokalnih institucija uključenih u sistem socijalne zaštite i inkluzije na području opštine i definisati mehanizme međusobne saradnje u procesu pružanja adekvatnih stručnih i savjetodavnih usluga korisnicima iz ove kategorije.				
3.2.1. Obezbijediti terensko vozilo centru za socijalni rad kako bi se omogućio rad na terenu i zaposliti stručne saradnike za rad sa ovim kategorijama	Komisija, OT, centar za socijalni rad, donatori	Tokom 2015	Sastanci komisije, dopisi, preporuke, zaključci, predlozi projekata	Zapisnici sa sastanaka, zaključci, dopisi, projektni dokument
3.2.2. Intenzivirati saradnju sa NVO sektorom radi razmjene informacija, prikupljanja informacija na terenu i angažovanja na pružanju usluga korisnicima na terenu	Komisija, OT, NVO	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci, dopisi, broj slučajeva koje prijave NVO, razmjenjene druge relevantne informacije,	Izveštaji, zapisnici sa sastanaka, fotografije, izvještaji o radu NVOa
3.2.3. Ojačati kapacitete postojeće patronažne službe kako bi se medicinske usluge dopunile i socijalnim	Komisija, OT, dom zdravlja, donatori	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci komisije, dopisi, preporuke, zaključci, predlozi projekata	Zapisnici sa sastanaka, zaključci, dopisi, projektni dokument

3.2.4. Organizovati obuke za gerijatrijske sestre	Komisija, OT, dom zdravlja, ministarstva, donatori	Kontinuirano tokom dvije godine	Organizacija radionica, treninga, seminara	Fotografije, zapisnici, štampani material, prezentacije, broj obučanih lica, itd
Operativni cilj 3.3. Pokrenuti aktivnosti komisije na uspostavljanju integrisanih usluga u zajednici sa ciljem unapređenja kvaliteta života i socijalne uključenosti ove kategorije stanovništva.				
3.3.1. Izraditi plan aktivnosti Komsije na uspostavljanju integrisanih usluga u zajednici za stara i iznemogla lica	Komisija, profesionalci,	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci komisije, preporuke, zaključci, predlozi plana aktivnosti	Zapisnici sa sastanaka, zaključci, usvojen plan aktivnosti
3.3.2. Formirati timove za pomoć u kući (izraditi plan aktivnosti timova, detaljan opis poslova, načine izvještavanja) i obezbijediti sredstva za rad	Komisija, OT, centar za socijalni rad, opština, donatori	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci komisije, dopisi, preporuke, zaključci, predlozi projekata za formiranje timova	Zapisnici sa sastanaka, zaključci, dopisi, projektni dokument, odluka o formiranju timova
3.3.3. Redovno pratiti i unapređivati rad mobilnih timova	Komisija, OT, centar za socijalni rad, donatori	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci komisije, preporuke, zaključci,	Zapisnici sa sastanaka, zaključci, izvještaji o radu timova
OSNOVNI CILJ 4. Pokrenuti zajedničke aktivnosti usmjerene na jačanje socijalne uključenosti osoba sa invaliditetom, kao i lica sa problemima mentalnog zdravlja i njihovih porodica.				
Operativni cilj 4.1. Definisati referalni mehanizam koji će omogućiti da se utvrdi tačan broj osoba sa invaliditetom ilica sa problemima mentalnog zdravlja, posebno onih bez porodičnog staranja i u ruralnim sredinama, putem prikupljanja podataka na terenu, razmjene informacija i formiranja baze podataka o ovim kategorijama stanovništva.				
4.1.1.Redovno ažurirati postojeće evidencije u svim institucijama	Institucije u sektorima: lokalna uprava, obrazovni, zdravstveni, socijalni, policija i pravosuđe	Kontinuirano tokom dvije godine	Uspostavljene evidencije u pojedinačnim institucijama koje se redovno ažuriraju; broj evidentiranih slučajeva u svakoj od njih	Izvještaji o radu institucija, uvid u evidencije

4.1.2. Podsticati saradnju i razmjene informacija između institucija	Komisija, OT	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci komisije, sastanci pojedinih institucija, dopisi, razmjenjene informacije	Izveštaji, zapisnici sa sastanaka, fotografije
4.1.3. Jačati saradnju institucija sa predsjednicima savjeta MZ u cilju prikupljanja podataka o ovim kategorijama stanovništva (posebno kada je riječ o povratničkim MZ u ruralnim dijelovima opštine)	Komisija i institucije u sektorima: lokalna uprava, obrazovni, zdravstveni, socijalni, policija i pravosuđe	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci, dopisi, broj slučajeva koje prijave MZ, razmjenjene druge relevantne informacije, broj posjeta predstavnika institucija pojedinim MZ	Izveštaji, zapisnici sa sastanaka, fotografije, izvještaji o radu MZ
4.1.4. Intenzivirati saradnju sa NVO sektorom radi razmjene informacija, prikupljanja informacija na terenu i angažovanja na pružanju usluga korisnicima na terenu	Komisija, OT, NVO	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci, dopisi, broj slučajeva koje prijave NVO, razmjenjene druge relevantne informacije,	Izveštaji, zapisnici sa sastanaka, fotografije, izvještaji o radu NVOa
4.1.5. Formirati i redovno ažurirati zajedničke baze podataka na nivou opštine	Komisija	Baza formirana do kraja 2015. Ažuriranje kontinuirano	Uspostavljena baza u kojoj su evidentirani svi slučajevi i koja omogućava praćenje svih slučajeva; broj evidentiranih slučajeva u bazi	Uspostavljena baza podataka koja se redovno ažurira
Operativni cilj 4.2. Ojačati kapacitete svih lokalnih institucija uključenih u sistem socijalne zaštite i inkluzije na području opštine i definisati mehanizme međusobne saradnje u procesu pružanja adekvatnih stručnih i savjetodavnih usluga korisnicima.				
4.2.1. Jačati svijest profesionalaca iz svih relevantnih lokalnih institucija (opština, centar za socijalni rad, obdanište, škole, dom zdravlja, centar za mentalno zdravlje, policija) o problemima osoba sa invaliditetom	Komisija, OT, profesionalci u institucijama	Kontinuirano tokom dvije godine	Organizacija seminara, radionica, treninga na radnom mjestu, kolegijalne podrške, razmjene iskustava i sl	Broj organizovanih edukacija, broj obučanih profesionalaca, izvještaji o radu

4.2.2. Definirati prioritete potrebe osoba sa invaliditetom na nivou zajednice, kao i nedostajuće integrirane usluge kao odgovor na te potrebe	Komisija	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci komisije, preporuke, zaključci, prijedlozi uvođenja novih usluga	Zapisnici sa sastanaka, zaključci, usvojeni prijedlozi uvođenja novih usluga
4.2.3. Izraditi plan aktivnosti Komisije na uspostavljanju integriranih usluga u zajednici za osobe sa invaliditetom	Komisija	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci komisije, preporuke, zaključci, predlozi plana aktivnosti	Zapisnici sa sastanaka, zaključci, usvojen plan aktivnosti
Operativni cilj 4.3. Poboljšati pristupačnost postojećih usluga u zajednici za ove kategorije				
4.3.1. Izraditi plan za otklanjanje arhitektonskih barijera u lokalnim institucijama po prioritetima	Lokalna uprava, Komisija, OT, NVOi	Tokom 2015.	Sastanci komisije na tu temu, zaključci, preporuke, definisane prioritete arhitektonske barijere za otklanjanje	zapisnici sa sastanaka, zaključci, prijedlozi, urađeni projektni prijedlozi za finansiranje, urađen plan aktivnosti na ovim pitanjima
4.3.2. Lobirati za obezbjeđivanje sredstva za otklanjanje postojećih arhitektonskih barijera	Lokalna uprava, Komisija, OT, NVOi	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci komisije na tu temu, zaključci, dopisi preduzećima, donatorima, opštini, preporuke	Zapisnici sa sastanaka, broj dopisa, preporuka, primljeni odgovori,
4.3.3. Insistirati na poštovanju standarda gradnje u svim novoizgrađenim objektima kada je u pitanju pristupačnost osobama sa invaliditetom i starim licima	Lokalna uprava, Komisija, OT, NVOi	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci komisije na tu temu, zaključci, dopisi preduzećima, donatorima, opštini, preporuke	Zapisnici sa sastanaka, broj dopisa, preporuka, primljeni odgovori,
OSNOVNI CILJ 5. Preduzeti koordinisane aktivnosti u zajednici usmjerene na smanjenje stope nasilja u porodici				
Operativni cilj 5.1. Ojačati kapacitete svih lokalnih institucija uključenih u sistem socijalne zaštite i inkluzije na području opštine i definirati mehanizme razmjene informacija i međusobne saradnje u procesu definisanja neophodnih integriranih usluga porodicama u kojima su evidentirani slučajevi nasilja.				

5.1.1. Intenzivirati napore na jačanju kapaciteta profesionalaca zaposlenih u institucijama u cilju smanjenja stepena tolerancije na nasilje i povećanje broja prijavljenih slučajeva	Komisija, profesionalci u institucijama, resorna ministarstva, donatori, NVOi	Kontinuirano tokom dvije godine	Organizacija seminara, radionica, treninga na radnom mjestu, kolegijalne podrške, razmjene iskustava, i sl	Broj organizovanih edukacija, broj obučeni profesionalaca, fotografije, prezentacije, izvještaji o radu, planovi profesionalnog usavršavanja zaposlenih u institucijama
5.1.2. Podsticati saradnju i razmjene informacija između institucija	Komisija, OT	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci komisije, sastanci pojedinih institucija, dopisi, razmjenjene informacije	Izvještaji, zapisnici sa sastanaka, fotografije
5.1.3. Jačati saradnju institucija sa predsjednicima savjeta MZ u cilju prikupljanja podataka o ovim kategorijama stanovništva	Komisija i institucije u sektorima: lokalna uprava, obrazovni, zdravstveni, socijalni, policija	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci, dopisi, broj slučajeva koje prijave MZ, razmjenjene druge relevantne informacije, broj posjeta predstavnika institucija pojedinim MZ	Izvještaji, zapisnici sa sastanaka, fotografije, izvještaji o radu MZ
5.1.4. Intenzivirati saradnju sa NVO sektorom radi razmjene informacija, prikupljanja informacija na terenu	Komisija, OT, NVO	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci, dopisi, broj slučajeva koje prijave NVO, razmjenjene druge relevantne informacije,	Izvještaji, zapisnici sa sastanaka, fotografije, izvještaji o radu NVOa
5.1.5. Obezbijediti stambeni objekata za korištenje za zbrinjavanje žrtve nasilja	Lokalna uprava, Komisija, OT, centar za socijalni rad NVO	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci komisije, dopisi, preporuke, predlozi projekata	Izvještaji, zapisnici sa sastanaka, fotografije
5.1.6. Pratiti primjenu Protokola o postupanju i saradnji nadležnih subjekata na zaštiti žrtava nasilja u porodici i rodno zasnovanog nasilja	Komisija, OT	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci komisije, dopisi, preporuke, predlozi projekata	Izvještaji, zapisnici sa sastanaka, fotografije

5.1.7. Potpisati Protokol o postupanju u slučaju nasilja, zlostavljanja ili zanemarivanja djece u skladu sa postojećim na entitetskom nivou i već uspostavljenim dobrim praksama lokalnih institucija, kako bi se ovaj dokument prilagodio uslovima u lokalnoj zajednici i bio primjenjiviji u praksi	Komisija, OT	Priprema tokom 2015, potpisivanje 2016.	Sastanci radi definisanja samog dokumenta Definisan tekst dokumenta Potpisan dokument od strane nadležnih institucija	Definisan dokument na lokalnom nivou, fotografije, zapisnici sa sastanaka i ceremonije potpisivanja, izvještaji tijela za praćenje primjene dokumenata u praksi
Operativni cilj 5.2. Pokrenuti aktivnosti na uspostavljanju integrisanih usluga u zajednici usmjerenih na zaštitu žrtava nasilja u porodici i smanjenje stope nasilja u porodici.				
5.2.1. Jačati svijest profesionalaca iz svih relevantnih lokalnih institucija (opština, centar za socijalni rad, obdanište, škole, dom zdravlja, centar za mentalno zdravlje, policija) u cilju smanjenja stepena tolerancije na nasilje i povećanje broja prijavljenih slučajeva	Komisija, OT, profesionalci u institucijama	Kontinuirano tokom dvije godine	Organizacija seminara, radionica, treninga na radnom mjestu, kolegijalne podrške, razmjene iskustava i sl	Broj organizovanih edukacija, broj obučeni profesionalaca, izvještaji o radu
5.2.2. Definirati prioritete potrebe kao i nedostajuće integrisane usluge kao odgovor na te potrebe	Komisija	Do kraja 2015	Sastanci komisije, preporuke, zaključci, prijedlozi uvođenja novih usluga	Zapisnici sa sastanaka, zaključci, usvojeni prijedlozi uvođenja novih usluga
5.2.3. Izraditi plan aktivnosti Komisije na uspostavljanju integrisanih usluga u zajednici usmjerenih na zaštitu žrtava nasilja u porodici i smanjenje stope nasilja u porodici.	Komisija	Do kraja 2015	Sastanci komisije, preporuke, zaključci, predlozi plana aktivnosti	Zapisnici sa sastanaka, zaključci, usvojen plan aktivnosti
Operativni cilj 5.3. Preduzeti aktivnosti radi jačanja svijesti šire društvene zajednice o nasilju u porodici u cilju prevencije i promocije pozitivnih vrijednosti i dobre prakse.				

5.3.1.Preduzimati aktivnosti radi edukacije roditelja i šire društve zajednice o nasilju u porodici	Komisija, OT, profesionalci u institucijama	Kontinuirano tokom dvije godine	Organizacija radionica, treninga, štampanje letaka, postera, radio emisije, zborovi građana i sl	Fotografije, zapisnici, zaključci, štampani promo material, preporuke, zahtjevi, itd
5.3.2.Informacione kampanje radi podizanja svijesti o problemima ovih kategorija	Komisija i OT	Kontinuirano tokom dvije godine	Saopštenja za medije, letci, posteri, sastanci u MZ, individualne aktivnosti svake od institucija	Štampani promo material, broj održanih sastanaka u MZ, brošure, letci,posteri, itd
5.3.3.Promotivne aktivnosti u cilju prevencije nasilja (promocija pozitivnih vrijednosti porodice, zdravog načina života, nenasilja, pozitivnih praksi iz okruženja)	Komisija i OT	Kontinuirano tokom dvije godine	Saopštenja za medije, letci, posteri, sastanci u MZ, individualne aktivnosti svake od institucija	Štampani promo material, broj održanih sastanaka u MZ, brošure, letci,posteri, itd
OSNOVNI CILJ 6. Definisati neophodne mjere podrške talentovanoj djeci na nivou lokalne zajednice				
Operativni cilj 6.1. Lobirati kod viših nivoa vlasti za utvrđivanje standarda za procjenu talentovane djece i za formiranje fonda za podršku za usavršavanje takve djece.				
6.1.1. Uticati na Republički pedagoški zavod da se u pedagoške standarde uvrste testovi za procjenu za talentovanu djecu, te da se omoguće finansijska sredstva za njihovo usavršavanje i napredovanje	Komisija, OT	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci komisije na tu temu, zaključci, dopisi, preporuke	Zapisnici sa sastanaka, broj dopisa, preporuka, primljeni odgovori,
6.1.2. Izraditi plan rada nadležnih institucija u cilju podrške daljem razvoju I napredovanju djece	Komisija, OT	Do kraja 2016	Sastanci komisije, preporuke, zaključci, predlozi plana aktivnosti	Zapisnici sa sastanaka, zaključci, usvojen plan aktivnosti
Operativni cilj 6.2. Promovisati uspjehe i dostignuća djece i omladine na lokalnom nivou.				

6.2.1.Promotivne aktivnosti putem medija, ali i kroz svakodnevni rad institucija	Komisija, OT, profesionalci zaposleni u institucijama,	Kontinuirano tokom dvije godine	Saopštenja za medije, sastanci, individualne aktivnosti svake od institucija, radio emisije, tribine u školama	Štampani promo material, broj održanih sastanaka, broj radio emisija, tribina, itd
6.2.2.Uključivanje ove djece u sve druge aktivnosti na polju socijalne zaštite i inkluzije, posebno u školama	profesionalci zaposleni u institucijama, Komisija, OT	Kontinuirano tokom dvije godine	Predavanja, radionice, treninzi, promotivne kampanje, humanitarni i volonterski rad, radio emisije, tribine u školama	Štampani promo material, broj održanih sastanaka, broj radio emisija, tribina, radionica u školama, broj djece koja su učestvovala, itd
OSNOVNI CILJ 7: Obezbijediti podršku šire društve zajednice, ali i viših nivoa vlasti za aktivnosti na polju socijalne zaštite i inkluzije definisanih grupa.				
Operativni cilj 7.1. Intenzivirati saradnju lokalnih institucija sa privatnim sektorom i medijima po pitanjima od značaja za socijalnu zaštitu i inkluziju definisanih grupa i uključiti veći broj građana, posebno mladih i lica iz ruralnih dijelova opštine, u aktivnosti jačanja socijalne zaštite i inkluzije prioriternih grupa.				
7.1.1. Promocija vrijednosti porodice, jačanje svijesti o nasilju u porodici radi smanjenja stepena tolerancije na nasilje u društvu uopšte i razbijanje tabua u zajednici	Komisija, OT, profesionalci u institucijama, lokalni mediji, lokalna uprava	Kontinuirano	Organizacija seminara, radionica, radio emisija, promotivni letci, predavanja, sastanci sa predstavnicima MZ, itd,	Broj organizovanih edukacija, broj radio emisija, letaka, zapisnici sa sastanaka, fotografije, izvještaji o radu
7.1.2. Promotivne aktivnosti u lokalnim institucijama i društvu radi razbijanja predrasuda o djeci sa smetnjama u razvoju/promocija pozitivnih primjera inkluzije iz prakse i licima sa invaliditetom	Komisija, OT, profesionalci u institucijama, lokalni mediji, lokalna uprava	Kontinuirano	Organizacija seminara, radionica, radio emisija, promotivni letci, predavanja, sastanci sa predstavnicima MZ, itd,	Broj organizovanih edukacija, broj radio emisija, letaka, zapisnici sa sastanaka, fotografije, izvještaji o radu

7.1.3. Organizovati medijske kampanje radi podizanja svijesti o položaju starih i iznemoglih lica radi podsticanja međugeneracijske solidarnosti i dijaloga	Komisija, OT, profesionalci u institucijama, lokalni mediji, lokalna uprava	Kontinuirano	Organizacija seminara, radionica, radio emisija, promotivni letci, predavanja, sastanci sa predstavnicima MZ, itd,	Broj organizovanih edukacija, broj radio emisija, letaka, zapisnici sa sastanaka, fotografije, izvještaji o radu
7.1.4. Uključivati mlade volontere u rad na pitanjima socijalne zaštite i inkluzije definisanih grupa u zajednici	Komisija, OT, profesionalci u institucijama	Kontinuirano	Sastanci komisije i OT na tu temu, pozivi, inicijative, preporuke, predlozi projekata	Zapisnici sa sastanaka, broj dopisa, preporuka, broj mladih koji se uključuju u aktivnosti, realizovane aktivnosti u zajednici
7.1.5. Lobirati kod privatnog sektora da prioritet u zapošljavanju na lokalnom nivu imaju lica iz defnisanih kategorija	Komisija, OT, profesionalci u institucijama, lokalna uprava	Kontinuirano	Sastanci komisije i OT na tu temu, dopisi i inicijative preduzećima, preporuke, predlozi projekata	Zapisnici sa sastanaka, broj dopisa, preporuka, primljeni odgovori, projektni dokumenti
Operativni cilj 7.2. Obezbijediti kontinuiran rad komisije za socijalnu zaštitu i inkluziju i operativnog tima				
7.2.1.Redovno održavanje sastanaka komisije	Komisija	Kontinuirano tokom dvije godine	- održano najmanje 20 redovnih sastanaka komisije	zapisnici sa sastanaka; izvještaji o radu komisije; dopisi, inicijative fotografije
7.2.2. Zagovaranje o izdvajanjima sredstava za finansiranje Komisije iz budžeta opštine	Komisija	Kontinuirano tokom dvije godine u skladu sa potrebama	broj upućenih inicijativa/dopisa Skupštini opštine i načelniku; broj sastanaka Komisije u cilju dogovora aktivnosti	inicijative/dopisi; izvještaji; skupštinske odluke
7.2.3.Kontinuirano praćenje i izvještavanje	Komisija	Kontinuirano tokom	4 polugodišnja i 2 godišnja	izvještaji

prema načelniku i Skupštini opštine o radu Komisije i realizaciji plana aktivnosti		dvije godine	izvještaja o realizaciji AP; broj preporuka Komisije u vezi realizacije AP	preporuke
7.2.4. Analiza situacije marginalizovanih grupa po završetku implementacije ovog plana aktivnosti	Komisija	6 mjeseci (druga polovina 2016.)	Izrađen dokument Analiza situacije	Popunjeni upitnici za analizu Izveštaji, zapisnici sa sastanaka komisije
7.2.5. Izrada plana aktivnosti za naredni dvogodišnji period (2017-2018. godina) i njegovo upućivanje na usvajanje Skupštini opštine	Komisija	6 mjeseci (druga polovina 2016.)	Akcionni plan za period 2017-2018. godinu; br.uključenih insitucija/organizacija; upućen dokument Skupštini opštine na verifikaciju (da/ne)	Akcionni plan za period 2017-2018. godinu; Odluka Skupštine opštine
7.2.6. Razmjena iskustava, praksi, informacija sa komisijama iz okruženja („Birač“ opštine)	Komisija	Kontinuirano tokom dvije godine	- održano najmanje 6 redovnih regionalnih sastanaka	zapisnici sa sastanaka; zaključci; inicijative, prejedlozi; fotografije;
7.2.7. Obezbijeden kontinuitet u radu Operativnog tima	Komisija; Operativni tim	Kontinuirano tokom dvije godine	- održano najmanje 20 redovnih sastanaka	zapisnici sa sastanaka; zaključci; inicijative, prejedlozi; fotografije;
Operativni cilj 7.3. Obezbijediti podršku svih nivoa vlasti za aktivnosti preduzete u okviru ovog akcionog plana.				
7.3.1. Lobiranje za jaču finansijsku podršku za aktivnosti na polju socijalne zaštite i inkluzije definisanih grupa i nabavku instrumenata za rad nadležnih institucija od strane opštine, entiteta,	Komisija, OT, profesionalci u institucijama	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci komisije i OT na tu temu, dopisi i inicijative ministarstvima, opštini, preporuke, predlozi	Zapisnici sa sastanaka, broj dopisa, preporuka, primljeni odgovori, projektni

ali i privatnog sektora			projekata	dokumenti
7.3.2. Lobiranje viših nivoa vlasti za usaglašavanje propisa na nivou entiteta radi lakše primjene u zajednici i za prilagođavanje NPP u osnovnim školama za djecu sa smetnjama u razvoju	Komisija, OT, profesionalci u institucijama	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci komisije i OT na tu temu, dopisi i inicijative ministarstvima, opštini, preporuke, predlozi projekata	Zapisnici sa sastanaka, broj dopisa, preporuka, primljeni odgovori, projektni dokumenti
7.3.3. Lobiranje za mogućnost zapošljavanja neophodnog stručnog kadra u lokalnim institucijama (centar za socijalni rad, centar za socijalni rad, CMZ, škole)	Komisija, OT, profesionalci u institucijama	Kontinuirano tokom dvije godine	Sastanci komisije i OT na tu temu, dopisi i inicijative ministarstvima, opštini, preporuke, predlozi projekata	Zapisnici sa sastanaka, broj dopisa, preporuka, primljeni odgovori, projektni dokumenti

Komisija za socijalnu zaštitu i inkluziju opštine Milići će na osnovu definisanog Plana aktivnosti za jačanje sistema socijalne zaštite i inkluzije za 2015-2016. godinu izraditi detaljan godišnji plan aktivnosti Komsije za 2015. godinu, i o svom radu redovno izvještavati načelnika kvartalno, a SO godišnje.